

«У нас свої рахунки з ворогом»: історія родини Савченків, яка втратила двох синів на війні

Моєму співрозмовнику, як він жартує, «шістдесят з гаком». Армійській службі віддав 35 років життя. У 2006-му, знімаючи військовий однострій, він не сподівався, що йому доведеться одягати його ще двічі.

Сьогодні підполковник Сергій Савченко обіймає посаду начальника штабу — першого заступника командира добровольчого формування Сумської міської територіальної громади.

«Я і мої найближчі друзі дізналися про дату вторгнення за добу до нього»

—Сергію, коли і як ти дізнався про вторгнення ворога? З випуску тelenовин?

—Про те, що до нас ось-ось «завітають визволителі», знали всі адекватні українці. Адже все, що говорили напередодні вторгнення путін та його посіпаки, антиукраїнська істерія, яка вразила практично всіх росіян, накопичення у безпосередній близькості від кордону військ і озброєнь вказувало, що війна неминуче постукає в наші двері.

Особисто я та мої найближчі друзі дізналися про дату вторгнення за добу до нього — 23 лютого. З яких джерел — не скажу: ще не настав час...

—**Не був ошелешений такою новиною?**

—Ні, але на душі стало якось тривожно і навіть моторошно. Ми з друзями, а це здебільшого були вчорашні військовики, зокрема й учасники антитерористичної операції, хто свого часу служив у військах спецпризначення і мав бойовий вишкіл, вирішили діяти. Жодного автомата чи навіть пістолета ми не мали. Але практично всі ми були мисливцями, і мали досить пристойні мисливські карабіни та рушниці.

Від Сум до кордону з московією якихось 20 кілометрів. Тож у ніч з 23 на 24 лютого ми висунулися до нього. Десять годин ранку побачили невеличку колону техніки, яку становили автомобілі і бронетранспортер. За хвилин 30–40 деякі з них запалили, а кілька дісталися нам як трофейні. Як і стрілецька зброя.

Потрапили до наших рук і деякі «визволителі», яких ми незабаром передали компетентним органам, почавши наповнення так званого обмінного фонду.

«Вони сподівалися, що тут їх від самого ранку частуватимуть горілкою і варениками»

Мабуть, на небі зірки зійшлися і нас благоволив сам Господь Бог (посміхається. — Ред.). А ще спрацював фактор раптовості. По-перше, вони сподівалися, що тут їх від самого ранку частуватимуть горілкою і варениками, а по-друге, у колоні були виключно солдати-строковики першого року служби на чолі з лейтенантом, який усього кілька місяців до вторгнення закінчив військове училище і про війну знав з кінофільмів.

Правда, у короткій сутичці загинув один наш побратим.

Ось так, якщо коротко, починався мій новий етап життя, який триває вже майже три роки. Загалом скажу, що тоді, у перші години вторгнення, опір чинило багато жителів Сумщини. А чому в перший день вторгнення окупанти опинилися на околицях обласного центру, не кажучи вже про прикордонні села, то, як на мене, теж спрацював фактор раптовості, їх чисельність, кількість озброєння: за цими показниками вони переважали нас у рази.

«Маємо кілька мобільних груп, озброєних важкими кулеметами. На їхньому рахунку вже п'ять збитих «Шахедів»

—Звільнившись у 2006-му, 10 років по тому ти знову повернувся до війська, провівши три роки в районі АТО/ООС. Як це сталося?

—За 30 років служби на офіцерських посадах я набрався досвіду. Тож у 2016 році пішов добровольцем до війська, обійнявши у 95 десантно-штурмовій бригаді посаду начальника штабу гаубичного дивізіону. За три роки звільнився і був призначений головою райдержадміністрації Путивльського району. Після звільнення з цієї посади займався військово-патріотичним вихованням молоді. На громадських засадах.

—Які завдання покладені на ваше добровольче формування? Хто входить до його складу?

—Ми підпорядковуємося Сумській бригаді Територіальної оборони. Основні завдання — охорона самих Сум і важливих об'єктів, розташованих у місті, боротьба з диверсійно-розвідувальними групами, протидесантна боротьба, а також знищення ворожих БПЛА, тобто «Шахедів». Для цього маємо кілька мобільних груп, озброєних важкими кулеметами. На їхньому рахунку вже 5 збитих «Шахедів». Облаштували ротні опорні пункти, на яких цілодобово чергують наші бійці, на яких по чергово тримають оборону наші бійці. Є і саперні підрозділи, здатні займатись мінуванням і розмінуванням, зводити різні оборонні об'єкти тощо.

Середній вік хлопців — 50–52 роки. Всі вони різні за віком, фахом, станом здоров'я, але здатні тримати в руках зброю. А ще — люблять свою землю, готові захищати своїх дітей, дружин, батьків.

Особливо цінуються люди з бойовим досвідом, хто пройшов «обкатку» під час АТО/ООС. Наше формування утримується коштом Сумської територіальної громади. Грошове забезпечення коливається в межах 8–9 тисяч гривень, маємо деякі соціальні пільги. Але абсолютна більшість хлопців вступили до лав формування не через якісь матеріальні блага: водій тієї ж «маршрутки» отримує значно більше. У багатьох свої рахунки з московитами. Адже серед нас є такі, хто втратив на цій війні дітей, дружин, батьків, врешті-решт житло...

«росіяни зруйнували близько двох тисяч будівель на Сумщині»

—Протяжність українсько-російського кордону теренами Сумської області сягає близько 600 кілометрів, а обласний центр і росію віддаляють якихось 22 кілометри. Звідси й запитання: сильно докучають кацапи землякам?

—Уже вранці 24 лютого російські війська підійшли до міста з північно-східного напрямку, після чого почалися бої за нього. В окремих місцинах московитам вдалося увійти до самого міста. То були дні, наповнені жахіттям, смертями багатьох людей, зокрема і дітей, руйнуванням багатьох будівель.

Ще влітку 2022 року фахівці підраховали, що росіяни зруйнували близько двох тисяч будівель.

Сумщина перебуває під постійними ракетно-артилерійськими обстрілами: відстань, що віддаляє нас від цього диявола, дозволяє йому завдавати ударів зі своєї території.

—Диверсійно-розвідувальні групи теж не дають спокою?

—Вони, як жартують мої хлопці, тримають нас у постійному тонусі, не даючи змоги бодай на годину розслабитися.

Сьогодні наша Сумщина протягом доби десятки разів потрапляє під обстріли, щоденно 5–7 ДРГ проникає на нашу територію, намагаючись не лише зібрати розвіддані, а й скоїти різні диверсії. Ці групи чисельністю до 15 осіб добре підготовлені і до зубів озброєні. Не скажу, що саме добровольчі формування відіграли і продовжують відігравати вирішальну роль у протистоянні з ворогом. Адже, окрім нас, тут зосереджено чимало підрозділів ЗСУ, НГУ, СБУ, Національної поліції, ДПСУ. Спільними зусиллями стримуємо і нищимо ворога.

Молодший син Максим загинув ще у 2014 році, старший — 13 березня цього року

—Знаю, що в боротьбі з нашими одвічними ворогами ти втратив двох своїх синів...

—Боляче, дуже боляче про це говорити (замовкає на кілька хвилин. — Ред.). Молодший син Максим загинув ще у 2014 році, командуючи штурмовою групою 95 ДШБ. І саме його загибель спонукала мене піти до ТЦК і попроситись до війська. Бажання помститися за смерть сина, захистити рідну землю стало відтоді сенсом мого життя.

Життя старшого сина Дениса, який проходив службу у 27 окремій реактивно-артилерійській бригаді, ці істоти відібрали 13 березня 2024 року. І коли б я був трохи молодшим, мав міцніше здоров'я, то сьогодні б воював «на нулі». Але, гадаю, і тут приношу користь.

«Мрію, щоб мої онуки Аріна, Сава і Уляна вирости гідними дітьми своїх батьків, які віддали життя і за їхнє майбутнє»

—Про що найбільше мріє підполковник Сергій Савченко?

—Раніше засинав і прокидався з єдиною мрією — щоб мої хлопці повернулися додому живими й неушкодженими. На превеликий жаль, цій мрії не судилося здійснитися. Тож про що можу мріяти я сьогодні? Щоб українці якомога скоріше перемогли це дике плем'я істот, що прийшло вбивати, гвалтувати і грабувати. А ще я мрію, щоб мої онуки Аріна, Сава і Уляна вирости гідними дітьми своїх батьків, які віддали життя і за їхнє майбутнє.

Я — християнин. Але висловлю грішне прагнення, яке за будь-якого бажання християнським не назвеш. Я хочу побачити виродка, якого звать путіним, із зашморгом

на шії. А також його найближчих посіпак, які в нашій крові купаються. Отаке моє найбільше бажання, хоча цими словами беру на себе гріх. Але той, хто втратив на цій клятій війні сина, доньку, чиїх онуків ці виродки зробили напівсиротами, мене, сподіваюсь, зрозуміє...

Сергій Зяцьєв для АрміяInform